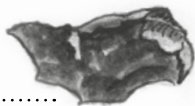

vuursteen

natuurboekje
van

HOI!

WAAROM HEET VUURSTEEN vuursteen?

Dat weet je vast. Met vuursteen kun je vuur maken. Wie weet probeerde je dat een keer. Maar of het lukte?

Had je maar in de steentijd moeten leven! Toen wisten mensen hoe ze met vuursteen een vuurtje konden stoken. Ook maakten ze van vuursteen gereedschap. Hoe overleef je de steentijd? Met vuursteen!

In Limburg is veel vuursteen. In de grond en boven de grond. Vaak is vuursteen bruin, grijs of zwart. Er zit soms een wittig laagje om de vuursteen. Ra ra, wat is dat?

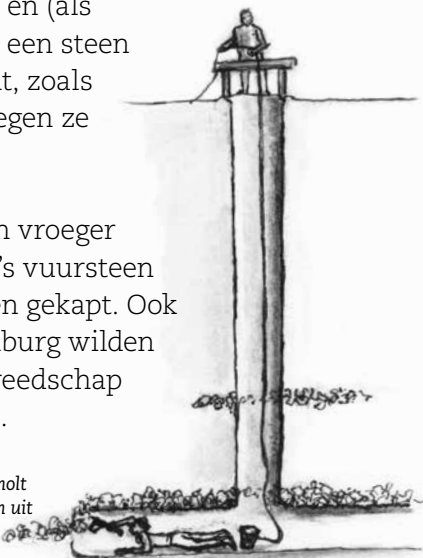
MILJOENEN JAREN GELEDEN was Zuid-Limburg een ondiepe en warme zee. In die tijd ontstond de Limburgse vuursteen. De kalksteenrotsen in Limburg stammen uit diezelfde tijd. Soms zie je in zo'n witte of gele kalksteenrots een donkere laag met een ander soort steen. Een rechte streep, alsof er een liniaal is gebruikt. Dat is vuursteen. Hij zit tussen de kalksteen. De wittige laag die soms om een stukje vuursteen zit, is een restje van die kalksteen.

In het grind uit de Maas zit veel vuursteen. Die vuursteen komt uit Frankrijk of België en is door de rivier meegenomen.

VUURSTEEN IS HARD en breekbaar tegelijk. Sla je met een harde steen op een stuk vuursteen, dan breken er brokken en schilfers af. Die hebben vlijmscherpe randen. Mensen in de steentijd ontdekten dit en maakten er bijlen en speerpunten van. Met krabbers van vuursteen schuurden ze dierenvellen schoon. Om vuur te maken, schraapten ze twee stenen langs elkaar. Een vuursteen en (als ze die hadden) een steen waar ijzer in zit, zoals pyriet. Dan kregen ze hete vonken.

In Limburg zijn vroeger miljoenen kilo's vuursteen uit de kalksteen gekapt. Ook ver buiten Limburg wilden de mensen gereedschap van vuursteen.

In Valkenburg en Rijckholt kun je vuursteenmijnen uit de steentijd bekijken.

GA EENS OP ZOEK naar vuursteen. Kijk naar de grond: in de tuin, op een grindpad, op de hei, bij een beekje. Vuursteen ligt overal!

Welke kleur(en) heeft je vuursteen?

.....

Is die steen glad of ruw?

.....

Glimmend of dof?

.....

Zit er een laagje kalksteen omheen?

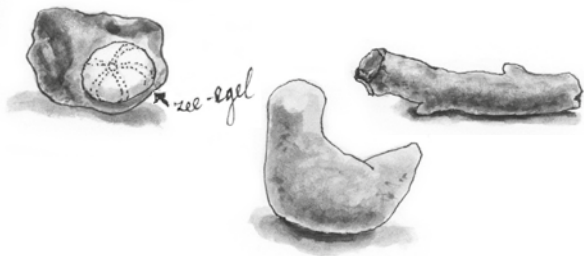
.....

Sla twee vuurstenen tegen elkaar.
Zie je vonken? En in het donker?

.....

Ruik daarna aan de stenen. Wat ruik je?

.....

VUURSTENEN hebben soms gekke vormen. Je denkt dat je een versteend dier of een tak vindt. Maar nee, het is een stuk vuursteen! In een vuursteen zitten vaak fossielen. Wie weet ontdek je de afdruk van een prehistorische schelp. Of van een zee-egel!

Teken hier een mooie (of gekke) vuursteen.

POST

HET IS HERFST. Maar op deze
bladzij genieten we nog even van de zomer.
Bedankt voor jullie inzendingen!

Zomervakantie
Regen valt op het tentdoek
Gezellig geluid!

Haiku van Maaïke (12 jaar)

Deze bessen zag ik in de berm
van een holle weg. Knaloranje.
Ze zijn van de aronskelk.

Tineke uit Schin op Geul

Minikwallekje gevonden
bij Wijk aan zee.

Joep Bindels

DOE JE MEE? Maak een tekening of foto over vuursteen. Rotsen met vuursteen, een familie in de steentijd, een vuursteenmijn, jouw mooiste vuursteen... noem maar op. Stuur je inzending vóór 4 november 2016 naar Het Limburgs Landschap. Natuurlijk komen er weer inzendingen in het volgende natuurboekje en op de website.

VUURSTEEN-WEETJE Een ronde vuursteen noemen ze een 'gerolde vuursteen' en (als hij uit de Maas komt) een 'Maaseitje'. Een hoekige vuursteen heet 'ongerolde vuursteen'.